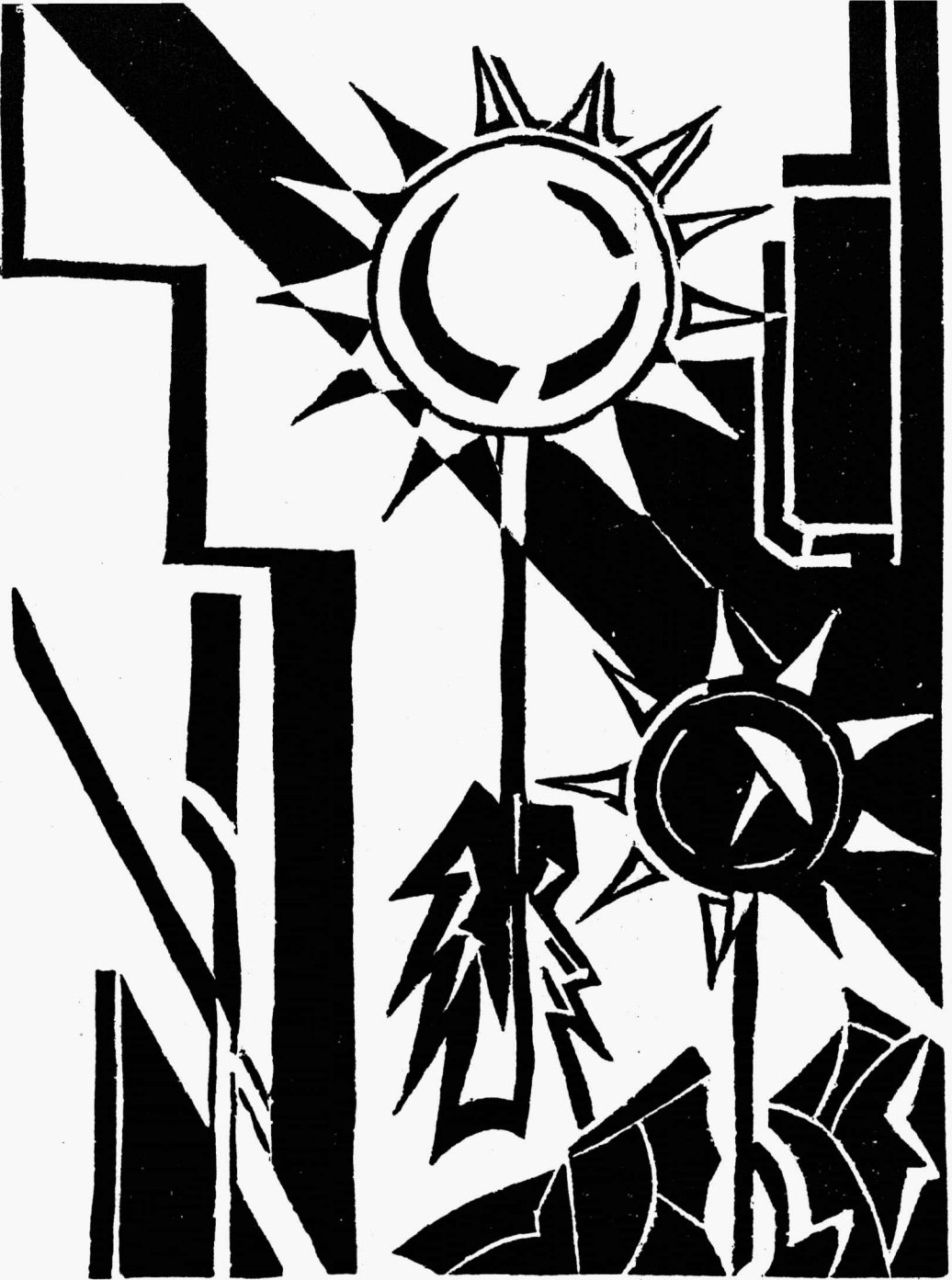


K  
A  
R  
U



O-HA-KA-S

# KARUOHAKAS 905

EESTI NOORESÕO KASVATUSE SELTSI TÜTAR-  
LASTE GÜMNAASIUMI ÕPILASKONNA AJAKIRI

Nr. 1 (4)

JUUNI

1931



»Karuohakas« ilmub lugejaskonna ette vabanduspalvega oma hilinemise pärast, kuid julgeb ometi loota sooja vastuvõttu, sest teab ju kogu õpilaspere, et kevadsemestril on palju askeldusi, mis on takistanud ajakirja eest hoolitsemist. Sellepärast pidi ka »Karuohakas« nii pikalt viibima. Kui palju ja mida ta pakub, on muidugi ise küsimus; igal juhul annab ta väikese pildikese õpilaste isetegevusest. Julgeme aga avaldada arvamist, et tulevikus meie ajakiri teid enam suudab rahuldada. Edaspidi loodame puudutada küsimusi, mis lähemalt õpilaselu lõikavad. Püüame silmas pidada ka sündmusi, mis meie kooliga kuidagi ühenduses.

Meid ootab ees suvepuhkus. Head meeleolu kõigile neil ilusamatel kuudel ja rõõmsat jällenägemist sügisel. Kooli kursuse lõpetajaile aga meie parimad soovid.

Toimetus

## HÄRRA KOMMEJANDI AUTORITEET

Linnapanga direktor, harilikult tasane, leplik vanahärra, oli sel õnnetul hommikul äärmiselt tusane — arvatavasti kodustel põhjustel. Kui siis veel üks noor ametnik tervelt pool tundi hilines, avanes tal võimalus oma südant kergendada. Direktor tuletas meele iga pisemagi väärnähtuse ja võttis igaühe kohta korralikult sõna. Raamatupidaja härra Kommejant ei jäänud, kuidas ta ka enesest hääs arvamises olles lootis, sellest rünnakust sugugi puutumata.

Härra Kommejant oli pikk, kuivetu, teravate näojoontega härra. Kael oli tal veidi pikk, mokahabemes üksikuid valgeid kiude, kongis nina — mitte midagi erilist.

Tänane direktori kärkimine, laitvad märkused, tema autoriteedi rõhutamine — need olid ta enesetunnet sügavasti haavanud. Kui ta päälegi otse ukse ees komistas ja kukkus, oli ta tulivihane. Tormas siis sisse ja lubas kohe oma autoriteedi maksma panna. Terve perekond oli päris hämmastunud, kui nägi ta isekat ja otsustavat ilmet.

»Ma tahan näha, kas mu sõna maksab siin midagi või ei maksa ta mitte. Näiteks see kojam . . .«

»Hurraa! Papa on ka pükste pääl liugu lasknud! Vaadake, kui lumine ta tagant on,« karjus vaimustusega umbes kümneaastane Värdis.

»Poiss, ma su hambad viilin.« Ta tahtis Värdis poole tormata, kuid kolinal kukkus jalutuskepp teele risti ette ja pidi juba põhjuse andma uueks komistamiseks, milleks aga härra Kommejandil enam erilist huvi polnud. Haaras siis maast kepi, ja prillid otsale lükanud, hakkas tegema hädaohtlikke liigutusi poisi suunas. Need liigutused olid aga toasisustusele rohkem hädaohtlikud kui Värdisile, kes teistesse tubadesse kadus.

»Ferdinand! Ferdinand! No seisa, poiss!«

Värdisil, kes senini undki polnud näinud papa autoriteedist, ei tulnud mõttessegi seisma jääda ja oma nahka parkida anda. Ta oskas end juba päästa.

Härra Kommejant pidi alla andma. Ta tundis selgesti oma kaotust ja autoriteedi puudust. Ta otsis vabandusi, nagu iga teinegi oma sise-  
mise kaotuse puhul. Muidugi, poiss tundis oma kanget papat, tal oli  
tõsine hirm. Pärast ta tuleb ja palub andeks. Siis ta veel paneb poisi  
väriseema, aga andestab ka suuremeelselt.

Proua kattis laua ja härra, proua ja tütar Siina asusid sööma.  
Hoolimata juba paar korda pühitud prillidega vaatamisest ei näinud ta  
veel Värdit ilmuvat. Pääd selga lüües andis ta Siinale käsu poiss üles  
otsida. Kui kõik koos olid, leidis ta paraja aja tulnud olevat oma muu-  
tunud isiku demonstreerimiseks. Ta nuuskas nina, korraldas prille, ase-  
tas lauale rusikas käed, millest vahtisid tuhmunud lakke kahvel ja nuga.

»Sellele peab kord lõpp tulema, ütlen ma. Näiteks see kojam...«

»Mis sa sest kojamehest nüüd ometi tahad?« tähendas proua.

»Ah mina, kojamehest? Vaat' inimene peab olema korralik ja liiva  
viskama, ütlen ma. Ja siis see poiss siin, Ferdinand. Tal pole põrmugi  
lugupidamist minu autoriteedist. Seda võlgnen ma muidugi sinule.«  
Sõnakehv härra Kommejant oli hoogu sattunud ja terve perekond kuu-  
las vaikides ja imestades.

»Mis see üldse tähendab, et majas pole korda? Ma tahan selle  
järele valvata, et kõik käiks nagu Antsu viiul. Kell kümme olete voo-  
dis, ütlen ma. Sina ka, Siina. Kui hiljem koju tuled, sisse ei saa.  
Seda pea meeles.«

Siina kulmud kerkisid, trotsiv vaade oli juhitud isale, aga ta vai-  
kis. Värdi, kes alles kell üheksa hakkas õppima, moondas näo hirm-  
saks grimassiks.

»Ja sina, poiss, pane tähele, kui ma sinu pärast veel peaksin kooli  
minema, siis lähed suveks seakarja.«

Viimaste sõnade juures libises peaaegu rõõmus vari üle poisi näo,  
sest siis polnud ju tarvis linnas papa tolmuseid saapaid puhastada, mil-  
line toiming pidi sündima õhtul, kuid jäi ikka hommikuks.

»Ja pühapäeval pole ühtki kino ega pidu. Tulete kõik kirikusse.  
Minuga ühes kirikusse!«

Kuna härra Kommejant ei saanud korraga süüa ja kärkida, teised

aga sõid takistamatult, siis lahkusid nad söönult lauast, sellega arvestamata, et papa veel sinna jäi.

See oli reedel. Kuni pühapäevani võis ta oma jutluse tulemustega täiesti rahul olla. Ta autoriteet leidis tunnustust. Ta enesetunne kasvas. Härra Kommejant peaaegu ei mõtelnudki enam millestki muust kui oma autoriteedist. Ja see oli nauding. Isegi kass, kes istus põrandal ja ei taibanud eest minna, pidi tundma selle tähtsust.

»Tema, kass, niisugune julgeb vastu hakata. Minu autoriteet« — ja kass tundis teravasti »autoriteeti« küljel.

Pühapäeval mindigi papa meelehääks kirikusse, ehkki vastumeelselt. Härra Kommejant istus küünalsirgelt, kuulas tähelepanelikult ja noogutas vahel hääks kiites päaga. Ta suunurgad olid ülespoole pööratud, proual igavalt alla, Siinal trotslikult paremale viltu ja Värdil mingisuguse grimassi eelkäijana pahemale. Karikaturist oleks tabanud huvitava momendi.

Koju jalutas ta võidurõõmsalt. Täitsid ta käsu! Varsti loevad silmist soove. Ainult see kojamees... Olgugi, et on sula, liiva oleks ikkagi pidanud viskama. Tema oli ju käskinud.

Õhtul läks härra üksi jalutama, sest autoriteet ei suutnud ühtki perekonnaliiget enam kaasa tuua.

Jalutas aegamööda, pea kuklas, vaade otse ette ja üles juhitud, nagu inimesel, kel pole tarvis teisi tähele panna, vaid keda pannakse tähele.

Lõikava kisaga möödus ajalehepoiss.

»Poiss, mis sa karjud siin!«

»Ära kobise,« oli lühike vastus.

See oli liig. Vihasena pöördus ta ümber, kuid leidis kohe, et temaugusele isikule on alandav ajalehepoisikesega arveid õiendada. Aga siiski, autoriteetne isik ja —

»Noh, mis pagan! Kasi eest!«

Ta oli joosnud ühe koera otsa, kes istus teel, kuna perenaine jutles sõbrannaga. Daam ei võinud ometi sallida, et ta koera löödi jalaga:

»Aga, palun, mida te lubate endale? See on häbematus. See daam on tunnistajaks, meie läheme jaoskonda. Nii ma seda asja ei jäta.«

Agar daam haaras ta käsivarre ja hakkas kiskuma.

»Noh, mis siin on lahti? O, härra Kommejant! Tervis! Mis teiega on juhtunud? Ei, ei proua, see härra pole küll süüdi, ta on ainult vähe...« — kojamees koputas Kommejandi nägemata omale sõrmega otsaesisele. »Laske lahti, proua, see nüüd koerale kedagi tegi.«

Proua pahandas veel vähe, laskis siis lahti ja jättis ta siis ühes kojamehega, kes juhuslikult oli möödunud ja härra Kommejandi päästerõngaks saanud.

»Kas läheme koju, härra?«

»Jah,« vastas härra Kommejant alistuvalt.

Ta aju oli palavikus. Tema — ja autoriteet. Kojamees — ja autoriteet. Jah, autoriteet oli kojamehel. Ütles paar sõna ja ta oli vaba. Koer läks ka teelt, kui ta lohises lähemale oma raskeis säärsaapais.

Kadunud oli ta autoriteet — kui tal seda üldse oligi.

Jälle kriiskas poisike.

»Mis sa vaagud siin mu kõrva juures?« Ja kojamees tegi ähvardava liigutuse tülitaja suunas, kes võttis seisukoha tükk maad eemal ja karjumist alles siis algas, kui tema ja ähvardava vanamehe vahele mõni inimene oli jõudnud.

»Tõepoolest, sel kojamehel on autoriteeti,« ohkas härra Kommejant. Temal polnud seda.

Kodus oli laual kiri koolijuhatajalt, ja Värdis ajas alles rehkenduse vihikut taga nagu eilset päeva.

*L. Treimann*



## VEIDI ÄSJASEST PÄEVAKANGELASEST

On küllaltki kõditav ja enesetunnet tõstev olla päevakangelane. Võis selles äsja veenduda keskkooliõpilane, leides end korruga avaliku vaidluskeskpunktina, kellest kirjutati lehis, kelle kondikesi palehigis kaaluti ja harutati igasuguseil koosolekuil ja kongressel ja kelle pärast auväärseid isikuid sattus isegi sõnavahetusse. Pole siis ime, et tekkis tas eneseksi lõppeks huvi selle nii tähelepanuvääriva olendi vastu ja

püüdis temagi »seestpoolt« vaatluse alla võtta »meie rahva lootuse« elu ja olemuse.

Ja arvas märgata võivat üht ning teist ja muuseas järgmistki:

Kõigepäält muidugi, mis puutub vaatlusaluse otsesesse eluülesandesse, õppimisse. Üks pedagoog olevat öelnud, et koolitööd tuleb võtta raske tööna, mitte aga mingisuguse mänguna. Tema rahunemiseks võis vaadleja kindlaks teha, et viisakas õpilane õppimises mitte üksi rasket, vaid ka surmvastumeelset tööd näeb, mida ta teeb vaid hirmu tõttu piitsa (»kahe«) eest. Et vahest huvi asja vastu selle töö talle kergeks ja meeldivaks võiks teha, ei maksa karta — huvi, kui seda üldse leidub, on siin harilikult ikka suunatud sellele, mida parajasti ei õpita, varem läbivõetule või eeltulevale.

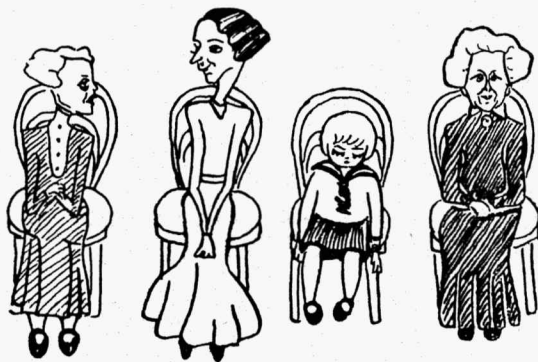
Kõrgem võim leidis, õpilaste teadmiste tasapind olevat madal. Korralikust õpilasest pole viisakas tarvitada sõnas, mõttes või kirjas mõistet »teadmiste tasapind«. Nimetat tasapinda kuidagi mõõdta või arvustama hakata oleks aga ilmne äraandmine ja kuritegu. Selle tõttu libises ka praegune vaadleja küsimusest vooruslikult kinnipigistest silmil üle ja siirdus lubatumale alale, äsjase päevakangelase huvele. Need on sel sageli vägagi mitmekesised ja kirjukurvalised. Ja kõik harilikult nii kenasti tasakaalus, et üks teist karvavõrdki ei ületa, mille tõttu nende kandjal alati suurepärase võimalus on end kahe heinakuhja vahele asetada eesli seisukorras leida. Või kui peakski olema mõned huvest ülekaalus, siis on need suunatud kehakasvatusele valtsitaktis.

Küsimus, millele nüüd suundusid uudishimulikud pilgud, oli äsjase päevakangelase kurikuulus vaimline arenemistase. Enimarenenuna torkab siin otsekohe silma võime, kusagilt kuulnud ideid ilma asjatu ja tüllika kriitikata üle võtta, neist südilt kinni pidada ja neid teat ulatuseni kaitstagi. Igasuguste tuntute probleemide üleskerkimist õpilane kahjuks veel päris takistada ei suuda, püüab aga kiiduväärse hoolega hoiduda nende lahendamisele asumast, kuna see tooks kaasa liialt suure pingutuse põgenevate mõtete haaramiseks ja reastamiseks, pääleegi pääsegi ajajaks, siiski tagajärjetuks jääks ja nii üldise ebamõnusa hinge-seisukorra kaasa tooks. Eriti üks neist probleemidest on kujunenud

salakavalaks kodukäijaks, mis südametult mürgistab õpilase rahulikku elu ning millel õelaks harjumuseks ikka ja jälle ootamatult ta und ja söögiisu rikkuma ilmuda: mis hakkab peale, kui seesinane asutis on selja taga? kuhu rakendan oma energia ja teadmiste (kuigi poolikute) pagasi? Kooliõpetajaid, arste, advokaate on isegi ülikülluses, kunstnik-kirjaniku karjäär on pisut kahtlane ja kingsepaamet mulle ei kõlba (või ei kõlba mina kingsepaks). Äsjased koolilõpetanud, keda juhtud kohtama, ei kõnele ka kuigi lootustäratavaid asju ning abituriendid nutavad viimsel koolipäeval kui abitud lapsed, kes korraga asetet soojast toast tänava liikumise närvelukustava müra ja hoolimatu tõttamise keskeie. Õnneks on need kollitamised siiski kaunis harvad ja lühikesed ning nende vaheajal saab esialgu veel võrdlemisi muretult elada — ah, mul on ju veel aega!

Kuna eriti viimased tähelepanekud vaatleja tuju loomulikult polnud tõstnud, harjumatu töö päälegi ta õrnu närve õige tublisti oli väsitanud, otsustas ta seninähtuga leppida. Läks siis oma rumalat uudishimu, mis ta asjatule ajaraisule ajanud, tagasihoidlikult siunates oma tõsiselt kurnat ihule ja hingele kosutust otsima, lohutuseks vaid teadmine, et oli ju seegi kirjutis üks materjalikilluke sama äsjase päevakangelase loogika lonkamiskraadide, vaatlus- ja väljendusvigade, keeleliste mitteteadmiste j. n. e. j. n. e. mõõtmiseks ja määramiseks.

—n



Nurgake tantsupublikust



## EDASI...

**Sa tormad edasi püstipäi!**

**Tõrjud eemale kõik, kes nõrgad.  
Näed ees vaid sinavaid mägesid,  
Tahad tunda vaid teadusevägesid,  
Ning langevad ees su kõik nõrgad.**

**Sa tormad edasi püstipäi!**

**Kus jäta sa inimlaps tunded?  
Kas lased hukkuda nõrgemal,  
Neil sinu nimetet rumalail?  
Sa unustad inimlaps tunded!**

**Torma edasi siiski püstipäi!**

**Las langevad need, kes nõrgad!**

*Sally Norman*



## KANGEID KAASLASI

### I

Ainuke omalaadne klassis.

Päältnäha üpris vaikne ja vagune isik, kuid läbi ja läbi koer tüdruk.

Lühidakasvuline, pruunisilmne, tumedajuukseline...

»Arukas oled küll, aga — ei õpi!« iseloomustas teda korra üks õpetajaist. Ei või kinnitada, kas see on õige, kuid tõsi on, et neljandal »veerandil« kipub õppima sama palju kui mõni kalleist kaaslasist neljal »veerandil«...

Sel semestril istus esimeses pingis. Jäi nii mõningas tunnis, nimelt kui oli kaardiga tegemist, õpetajale selja taha, kus andus siis energilisemale teotsemisele.

Ollakse ju teatavas mõttes praktiline, kui sooritatakse kaht toimingut ühel ajal: kuulatakse tundi ja kas või illustreeritakse mälumiku vakstukaasi. See võte ei näi aga praktilisusele vaatamata olevat küllalt soovitatav, kuna ei ole leidnud kõrgemalt poolt hääkskiitmist.

Seisab ju ka piiblis, et kaht isandat korraga ei või teenida. Loomulikult siis ei sobi ka teenida kunstijumalannat ning samal ajal kuulata mõnd valgustatud inimest...

Omab peale hulga »võtete«, mille poolest üle klassi kuulus, veel tugevat kunstinärvi. Tegeleb päämiselt kaunistamise alal. Ainus pahe see, et võtab mõnikord ette dekoreerimisi vägagi kahtlasel pinnal ning pealegi tellimata...

Harrastab üldse tihti seda või teist, millest enamjagu surelikest undki ei oska näha.

Nii näiteka kannab harilikkude luuhammaste kõrval, mida iga noorepoolne normaalnimene evib vähemalt kolmkümmend kaks eksemplari, vahel ka kaalikast valmistatud närimisvahendeid. Viimased muudavad välimuse väga »aristokraatseks«, ning on ka selle poolest soovitatavad, et vabanemine neist vajaduse korral toimub väga kiirelt ja otstarbekohaselt — nad tulevad lihtsalt alla neelata...

Suvatseb mõnigi kord juteldes riivata seesuguseid ellupuutuvauid küsimusi, nagu: kas on lubatav karsklasel süüa käärima läinud moosi?...

Muidu on igapidi tubli tüdruk, kuna päälegi viimasel ajal harrastab erilise innuga sporti. Aga üritab ka ratsasõite Pegasuse turjal...

## II

Maatüdruk, täis energiat ja temperamenti.

Juuksed tumedavõitu, siiski vast tuhkjash blondid, hallikad silmad alatasa otsekui keerlemas . . .

Mitmeti iselaadne ja omapärane individ.

Kaitseb alati südilt oma õigusi. Ei malda oodata, kuni saab kirjanikuks, võitleb juba teises keskkooliklassis kirjanikuvabaduse eest. Tahab tarvitada omis tõis just samasuguseid väljendeid, kui see või teine kirjanik mingis romaanis või novellis. »... Oleme ju vabariigis ja kuidas siis nii, et üks võib kirjutada oma hääksarvamise järele ja teine ei või. Ollakse ju ometi üheõiguslikud! . . .«

Armastab laulu ja tantsu, nagu seda tehti juba vanal rooma ajal. Laulest harrastab enim »Oo, donna Clara, du bist . . .« ja õilsat rahva viisi »Jaanike, ae!« Kontserte annab päämiselt enne tunde, vahel ka vahetunnel. Peab end tublisti taltsutama, et mitte esineda soololauludega tundideski.

Omapärase tütarlapsena peab toiduaineist lugu kõige enam kaalika, nimelt toorest ning äsjakooritust. Ei põlga ka herneid, liiati kui hambaarstid neid soovivad tarvitada. Herneid krõbistades muutuvad hambad tugevaks.

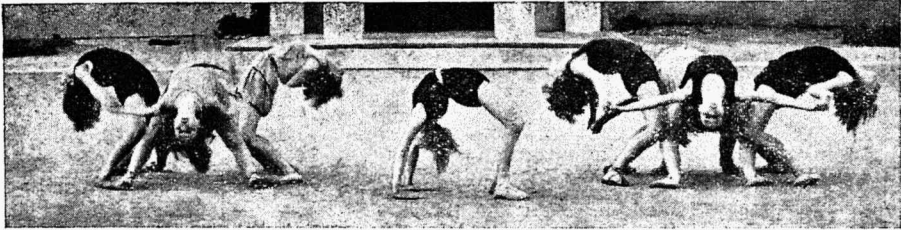
Olles kultuurinimene, harrastab ka lugemist. Eelistab romaane ja jutukesti, mis käsivad päämiselt »noori isikuid ja nende elu . . .«

Lõppeks on siiski kangeid kaaslasti, milliseks jääb loodetavasti elu lõpuni.

Peaks aga juhtuma, et ei saa kirjanikuks, siis saab kindlasti advokaadiks, kuna esineb juba nüüd tihtipeale tagajärjekaltki kaitsekõnedega.

*Virr.*





Vabaharjutusi.

## LIHAVÕTTE-SÕIT

Valkjate pilvede vahelt naerab aprillipäike oma pilkavat laia naeru. Tänavad on porised ja jaamaalleel kihutavad autod pritsivad muda laias kaares, nii et nende eest hoitakse kõrvale kui võlausaldajatest. Nii teevad päämiselt linlased, maarahvas on liiati karastatud kõigega ega jookse iga näruse porilaraka eest. Mine nüüd tea, kas keegi solgisurma on surnud. Samal arvamusel on ka Mari, vanamees ja Liisa. Nad tulevad aeglaselt ja lohiseval kõnnakul piki tänavat. Mari tassib suurt korvi, nii et higipisarad läigivad tõmmupunasel näol, sest kaua sa jooksed kivitänaval, kõik aeg hirmul, et rongist maha ei jääks, vanamees üle tänava minekul end auto alla ei »kobistaks« ega Liisa, kes juhmilt ringi vahib, neid silmist ei kaotaks. Jah, siis hoia veel teises käes suurrätikut ja hoolitse selle eest, et mõni linnapasatski rahakotti seelikutaskust ära ei näppaks, neid kelme on ju linnas kui prussakaid reheahju küljes. Noh, ta on ju ka alati see arupidaja olnud, palju siis see vanamees enesest elumärke on avaldanud, alati teine kui igavene nosu!

Jõuavad nõnda õnnelikult rongile. Nüüd saab alles Mari mahti näidata oma tragidust ja kõneosavust.

»Kuule, tanta, korja oma istumine koomale, et ka teised ristiinimesed saaksid toetada! So, Liisa, poe sa nüüd sinna nurka, mis sa vahid kui nui, ise igapäev mehelemineja tüdruk! Vanamees! Juba jälle! Noh, mis häda sul selle pambuga? Pane ta ära ja lase olla, kus seisab!«

Mari kile hää! ei meeldi teistele kaasreisijatele, kuigi Liisa ja vanamees on harjumuse kohaselt sõna kuulnud. Sellest siis tulebki, et üks südi talumees Marile, kes kõnehoost väsinuna pingile istunud, tähendab:

»Ee, kuule, sa vanaeit, är nii kõvva kaagata, ee sii tan siatapmine ole ei, tuu roonu vakun, kos igäüts piat rahu pidämä!«

Noh, see on Marile liiga, see vana lurjus oma pudikeelega tuleb teda õpetama, teda, kes end kunagi pole lasknud õpetada!

»Kanduhter! Viska see igavene mustlane või setuke jalamaid välja, või niisugune prostavoi tuleb riigi rongi pääle ausaid inimesi näägutama! Sa, vanamees, lased ka oma lihast naist sedasi sõimata!«

Vanamees istub kõssivajunult nurgas Mari korvi juures ega lausu sõnagi, ta teab ju oma elupõlistest kogemustest, et Mariga ei maksa vaielda, küll ta vait jääb kui ärahullanud hobune, kui end jälle on tühjaks riielnud.

Samal ajal pääseb Maris veel see õige viha oma eluseltsilise vastu lõkkele:

»Oeh! Sa ka mõni mees või! Noorest pärast ikke oli ka nagu mehe moodu juures, aga mõne aasta pärast võta kätte, pühi tuba puh-taks ja säe nurka püstil!«

Setu on end juba kogunud ja seab juttu Mariga:

»Tu vanamiis om sul väegade ia, tä olessi sinnu mõskma pidänu, ku sa ei olessi märgänu ommi lõvgu jutih pidädä! Su taolisele põrgu-hargile pia ei joht ütski miis rohkemb vastu ku üte aasta!«

Taevas seda teab, mida Mari setule oleks vastanud, aga ta tähele-

panu suundus uuele vagunissetulijale, kes oli umbes keskealine talumees ja istme puudusel jäi seisma otse Mari munakorvi kõrval.

»Noh, mida sina siin longid, kas kosja tulid või? Noh, ega sinu taolist muidu keegi ahju päält maha ei tolmuta! Võta kumma tahad, minu või selle plika, see mu enda lihane tütar.«

»Kuule, eit, sa oled enda vist küll linnas täis lakkunud! Korista parem oma lobudikud koomale, et ka mina saaksin istuda!«

»So-oh! Või mina täis! Ma ei jää ka siis täis, kui joobnud olen! Kuhu ma oma korvi siis panema pean, sääl pudelid sees, lähevad lõhki. Katsu et sa oma jalgadega kummuli ei aja, jaoks nad sul siis alla loodud on, kui neil seistagi ei jaksa? Pime ka juba, löö kas või silmast tuld ja süüta sinutaoline kaltsukubu pääst põlema!«

»Mammi ae! Sa pane õige oma pää põlema, lase kärssab muist ära, siis pole vaja niipalju kedrata!«

»Või minu pää! Ega ma mõni kaitseingel ole, et israeli lastele pimedal ööl Punasel merel tuld pean näitama! Mis sulle minu suu ka haiget peaks tegema?«

Natukeseks ajaks valitseb vagunis vaikus, siis löövad elektrituled heledasti põlema, nii et Mari jahmub.

»Vaata reosid oma tuledega, inimesi rongist välja heidutama, tea mis pimedas viga sõita! Vanamees, ega sa tuku ometi?«

Varssi jõuab rong jaama ja eit hakkab hoolikalt asju koguma. Liisu järgneb talle kuulekalt, vanamehel on aga väike sekeldus, ja kui rong naksatades peatub, satub ta säärsaapas jalg otse Mari põrandalseisvasse käsikorvi, kust kostab kahtlane klirin, ja pisut hiljem levib vagunis kerge alkoholi lõhn, kuna korvi vitsade vahelt voolab põrandale »vabariigi valge«.

Vanamehe piip kukub põrandale, Mari annab talle vunni selga ja müristab:

»Välja, hakka sinu hullude tempude pärast veel rongi jääma ja trahvi maksuma! Küll ma maas sind õpetan, kuidas kondid pead jutis hoidma!«

*Hilda*



Vabaharjutusi.

## HÄÄTEGIJA

OSKAR WILDE.

Oli ööaeg ja Tema oli üks. Ja Ta nägi eemal ühe ümmarguse linna müütre ning läks sinnapoole. Ja kui Ta sai selle ligi, kuulis Ta linnast rõõmu jalgade astumist ja lõbususe suu naeru ja paljude kannelde valjut mängu. Ja Ta koputas väravale ning mõnimgad väravavahtidest avasid Talle.

Ning Ta nägi maja, mis marmorist ja mille ees olid kaunid marmorist sambad. Sambad olid ehitud pärgadega ja seespool ja väljaspool olid saedripuust tõrvikud. Ja Ta astus majja.

Ja kui Ta oli läbi läinud kojast, mis kakedonist ja kojast,

mis jaspisest, ja tulnud suurde söömakotta, nägi Ta lamavat merepurpurist asemel üht, kelle juus oli pärjatud punaste roosidega ja kelle huuled olid punased viinast.

Ja Ta läks tema taha ja puudutas teda õlast ja ütles tema vastu:

„Miks elad sa niimoodi?“

Ja noormees pöördus ümber ja tundis Tema, ning kostis ja ütles:

„Aga ma olen pidalitõbine olnud ja sina oled mu terveks teinud, kuidas muidu peaksin ma elama?“

Ja Ta läks välja majast ja astus jälle tänavale.

Ja pisku aja pärast Ta nägi üht, kelle nägu ja rüü olid värvitud ja kelle jalad olid kaetud pärlidega. Ja tema taga tuli aeglaselt kui jahimees noormees, kes kandis kaht värvi kuube. Nüüd oli naise nägu kui ebajumala ilus nägu ja noormehe silmad hiilgasid kiimast.

Ja Ta läks varmast järele ja puudutas noormehe kätt ja ütles Tema vastu:

„Miks vaatad sa seda naist sel moel?“

Ja noormees pöördus ümber ja tundis Ta ära ja ütles:

„Aga ma olen pime olnud ja sina oled mu nägijaks teinud. Mida muud peaksin ma vaatama?“

Ja Ta jooksis edasi ja puudutas ka värvitud rüüd ja ütles tema vastu:

„Kas pole teist teed, millel käia, kui aga patu tee?“

Ja naine pöördus ümber ja tundis Ta ära ja naeris ning ütles:



Aga sina oled mulle mu patud andeks andnud ja see tee on lõbus tee.“

Ja ta läks linnast välja.

Ja kui Ta oli läinud linnast välja, nägi Ta istuvat tee äärel noormeest, kes nuttis.

Ja Ta läks tema poole ja puudutas tema juuste pikki kiharaid ja ütles tema vastu:

„Miks sa nutad?“

Ja noormees vaatas üles ja tundis Ta ära ning kostis ja ütles:

Aga ma olen surnud olnud ja sina oled mu üles äratanud. Mida muud peaksin tegema kui nutma?“

*Tõlk. M. S.*



## LAULMISTEOORIA TUND

Õpetaja: »Missugune on sümfoonia orkestri koosseis?«

Õpilane: »Alberg, Rehessaar, Tooren, Liigand, Peep, Tiit, Väär, Janson, Linnas, Virkhaus — ja palju teisi suuremaid ja vähemaid mehi!«

## PEALE LÕUNAT KOOLIS

Asjatundlik Liisi: »Armas Jumal, kas see on meie õpilane, kes nii hästi klaverit mängib?«

Liide: »Ei, kojanaime pühib tolmu.«

---

Väljaandja: E. T. G. Kirjandusering. Toimetus: J. Adamson, H. Bauman, E. Kuus, M. Sarv, E. Schönberg, L. Treimann.

---